

Comentaris sobre algunes plantes poc o gens conegudes de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

A.M. Hernández Cardona

IB Can Jofresa
Terrassa

Es comenten breument algunes plantes poc o gens conegudes a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Destaquen com a troballes florístiques les espècies següents: Polypodium interjectum, Aristolochia pauciformis, Chenopodium vulvaria, Rosa pouzinii, Sison amomum, Ajuga iva, Solanum dulcamara, Scrophularia canina, Chaenorhinum minus, Veronica anagallis-aquatica, Odontites kaliformis, Bellis sylvestris, Zannichellia palustris, Bromus ramosus, Oryzopsis coerulescens, Eragrostis barrelieri, Eleusine tristachya i Typha domingensis.

Introducció

Amb motiu de la concessió d'un ajut CIRIT (ACOM-92), de la Generalitat de Catalunya, per al projecte d'investigació *Estudi florístic de Sant Llorenç del Munt i l'Obac*, he estudiat intensament durant el curs 1992-93 la flora d'aquestes muntanyes.

En aquesta comunicació que presento a la III Trobada d'Estudiosos de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, comento breument algunes plantes que no es coneixien a un o als dos massissos, o que la seva presència era dubtosa.

Falgueres

– *Cheilanthes acrostica* (falguereta de fenc)

Rara a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'he vista a les Balmes d'en Carner i al Camí de la Font Soleia. Cal no confondre-la amb la seva congènere *C. maderiensis* (falguereta de Madeira), de dimensions més petites, present només a l'Obac sobre substrats àcids.

– *Polypodium interjectum* (polipodi mestís)

Del grup de *P. vulgare*. Costa de distingir dels altres dos polipodis. El dono com a novetat per a la flora de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

Dicotiledònies

– *Aristolochia pauciformis* (aristolòquia llarga)

No era coneguda a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'he trobada al Torrent de Can Bogunyà.

– *Polygonum convolvulus* (fajol bord)

Aquesta mala herba dels camps l'he vista a les Pedritxes i al nord de Can Carbonell.

– *Cytinus ruber* (fraret d'estepa vermell)

Paràsit de l'estepa blanca. És molt freqüent a Sant Llorenç del Munt i l'Obac, però se l'ha confòs sovint amb *C. hypocistis* (fraret d'estepa groc).

– *Chenopodium vulvaria* (blet pudent)

No era conegut a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. És fàcil d'identificar per la seva olor característica. L'he trobat al Molí del Mig, prop de Mura.

– *Atriplex prostrata* (àtriplex prostrat)

Aquesta planta ruderal una mica halòfila no havia estat citada a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'he vista en teraplens de les carreteres de Terrassa a Mura i de Castellar a Sant Llorenç Savall.

– *Stellaria media* (morrons)

Tot i ser relativament comuna, no havia estat citada als massissos de Sant Llorenç del Munt i de l'Obac.

– *Silene viridiflora* (silene de flor verda)

D'Àsia i el sud-est d'Europa, amb unes poques localitats a Catalunya. L'he detectada a la Font de l'Àlber.

– *Silene nocturna* (silene nocturna)

L'he trobada a les Pedritxes i és novetat per al massís de l'Obac.

– *Silene gallica* (silene francesa)

Només es troba a la part meridional silícia. Lapraz l'ha via citada a Sant Llorenç del Munt i jo l'he descoberta a l'Obac, concretament al Llac Petit.

– *Alliaria petiolata* (allera)

A més d'afegir algunes localitats a les ja conegudes de Sant Llorenç del Munt, la dono com a nova per al massís de l'Obac, on l'he trobada al Torrent del Roure del Parrac.

– *Cardamine hirsuta* (creixenet hirsut)

Només es coneixia una citació del Montcau, d'A. i O. de Bolòs. L'he trobat en diverses localitats de la zona alta de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

– *Arabis auriculata* (àrabis auriculada)

Confirmo la seva presència a l'Obac, on l'he trobada al Pujol de la Mata.

– *Lobularia maritima* (caps blancs)

Només es fa a la zona baixa de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, en llocs arrecerats. No hi ha constància de citacions anteriors.

– *Umbilicus rupestris* (barretets)

Només es coneix, ara per ara, a l'Obac, massís on l'he vist a la Serra de les Pedritxes i al Llac Petit. També la recorde del Guitard.

– *Saxifraga fragilis* (herba del nord)

Planta endèmica de les Corberes i algunes muntanyes de l'est d'Espanya. Al massís de l'Obac ja l'havia vista a Castellsapera amb els companys de la Secció de Ciències Naturals del Centre Excursionista de Terrassa. Ara, hi afegeixo la localitat de la Font Freda.

– *Rubus caesius* (romegueró)

Malgrat que és bastant freqüent en boscos ombrívols, no havia estat citat a Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

– *Rosa pousinii* (roser bord)

Es desconeixia a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. He trobat aquest peculiar roser silvestre al Canal del Séc i als Caus del Guitard.

– *Calicotome spinosa* (argelaga negra)

Creix a la part meridional de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Aporto moltes localitats del massís de l'Obac, d'on no hi havia citacions formals.

– *Cytisus villosus* (ginesta vellosa)

He descobert aquest arbust al nord de la Barata. No s'havia tornat a citar des que Cadevall el va trobar a la Font de la Cirera i al Guitard.

– *Astragalus hamosus* (herba dels hams)

Novetat florística per al massís de l'Obac, on l'he trobat entre el Coll de Boix i el Coll de Tanca.

– *Lathyrus latifolius* (pesolera borda)

Només Font Quer havia citat aquesta planta a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'he vista a la Canal de les Teixoneres i a la Sesta de l'Arç.

– *Trifolium rubens* (fenc bord)

De caràcter eurosiberià, aquest trèvol té el seu límit meridional a Sant Llorenç del Munt i l'Obac, on l'havien citat prèviament Font Quer i Comellas. L'he vist al Sot de la Bóta.

– *Oxalis corniculata* (pa de cucut)

Tot i que no és una planta rara, no s'havia esmentat de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

– *Euphorbia prostrata* (lletera prostrada)

És oriünda d'Amèrica del Nord. L'he trobada a les Pedritxes, en camps. Constitueix una novetat florística per a la zona.

– *Acer campestre* (auró blanc)

Encara que hi ha diverses citacions bibliogràfiques, cal confirmar-les. Tanmateix, l'he pogut identificar amb seguretat de la Font Freda.

– *Tilia platyphyllos* (tell de fulla gran)

Existeix al massís de l'Obac, on l'he descobert espontani a la part alta de la Canal de la Font Freda.

– *Anthriscus sylvestris* (cerfull bord)

De distribució eurosiberiana, només era conegut de Santa Agnès, on l'havia descobert Cadevall. L'he vist, a més d'aquesta localitat, al Canal de les Teixoneres, a la Font del Saüc i al Roure del Palau.

– *Sison amomum* (sísion)

L'he trobat a la Font de l'Àlber. Era desconegut fins ara de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Més cap al sud, a Catalunya, només es troba en unes poques localitats.

– *Torilis nodosa* (torilis nuosa)

Planta ruderal que no havia estat citada a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'he observada a l'Avenc de la Serra Llarga i a la Font de la Pola.

– *Fraxinus excelsior* (freixe de fulla gran)

Escàs al massís de l'Obac, on l'he trobat a la Font Freda i al Torrent de Can Bogunyà.

– *Ligustrum vulgare* (olivereta)

He detectat aquest arbust a la riera de Nespres i a la Font de l'Olla. És novetat florística per a l'Obac.

– *Heliotropium europaeum* (herba berruguera)

Primera citació per a Sant Llorenç del Munt i l'Obac d'una planta banal dels camps. L'he vista a les Pedritxes.

– *Ajuga iva* (iva)

També Sant Llorenç del Munt i l'Obac tenen l'iva. L'he descoberta al costat de la capella romànica de les Arenes.

– *Marrubium vulgare* (malrubí)

Planta ruderal a penes citada de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'he anotada de Can Solà del Racó, la Coma d'en Vila, la Mata i el Turó de l'Espluga.

– *Ballota nigra* (malrubí negre)

Una altra planta ruderal poc citada a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'he trobada a la Barata.

– *Stachys arvensis* (espiguera de camp)

Des del segle passat, en què Cadevall va trobar la planta a la Pineda, no s'havia tornat a citar a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'he vista al Llac Petit.

– *Solanum nigrum* (morella)

Herba comuna a Sant Llorenç del Munt, malgrat no haver-hi estat citada. L'he detectada al Sot del Canyer, la Font de l'Àlber, el Llac Petit i el Turó de l'Espluga.

– *Solanum dulcamara* (dolçamara)

Escasseja a Sant Llorenç del Munt i no havia estat trobada anteriorment. L'he vista a la Font d'Estenalles i a les Balmes d'en Carner.

– *Scrophularia canina* (escrofulària de ca)

Desconeguda fins ara a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'he descoberta a la Barata, en la llera de la riera de les Arenes.

– *Misopates orontium* (conillets menuts)

Només es fa a la part meridional silícia. Fou descoberta per Lapraz al massís de Sant Llorenç del Munt i ara per mi al massís de l'Obac, concretament al Llac Petit.

– *Chaenorhinum minus* (L.) Lange (metacabrits)

Interessant escrofulariàcia, que creixia abundantment en un terraplè davant de la Font d'Estenalles.

– *Veronica anagallis-aquatica* (anagall d'aigua)

No havia estat citada a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'he trobada a la Font de la Pola.

– *Odontites kaliformis* (denteguera barrellera)

Planta endèmica del sud i l'est d'Espanya. Era desconeguda a Sant Llorenç del Munt i l'Obac, que constitueix de moment la localitat més septentrional de la seva àrea. L'he vista al Torrent del Cellerot.

– *Bellis sylvestris* (margaridoia de tardor)

Novetat per a la flora del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. He trobat aquesta planta de floració tardoral molt a prop de la capella de la Mare de Déu de les Arenes.

– *Jasonia saxatilis* (te de roca)

Conformi la presència del te de roca al massís de Sant Llorenç del Munt i dono noves localitats de l'Obac.

– *Xanthium spinosum* (espina-xoca)

Planta ruderal de origen americà. No havia estat citada a Sant Llorenç del Munt i l'Obac, on només es troba a la zona baixa.

– *Artemisia verlotiorum* (donzell bord)

He vist aquesta planta de procedència americana a les Pedritxes i al Barata.

– *Calendula arvensis* (boixac de camp)

La dono com a nova per al massís de l'Obac, on creix vora de cases o d'antigues masies.

– *Arctium minus* (repalassa)

Aporto nombroses localitats de Sant Llorenç del Munt i l'Obac d'una planta comuna però que no hi havia estat citada.

– *Silybum marianum* (card marià)

Tot i la seva banalitat, constitueix novetat per a la flora de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

– *Mantisalca salmantina* (herba escombrera)

L'he trobada a la Mata i constitueix una novetat florística per al parc natural.

– *Carthamus lanatus* (card vell)

De caràcter ruderal i arvense, l'esmento per primera vegada de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

– *Cichorium intybus* (xicòria)

La xicòria silvestre és comuna a les parts baixes de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Malgrat això, la cita com a novetat.

Monocotiledònies

– *Zannichellia palustris* (zanniquèl·lia)

Planta aquàtica no citada anteriorment de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'he descoberta a la bassa de la Mata.

– *Juncus bufonius* (jonc de galàpet)

L'he trobat a la Font de la Pola i entre el Coll de Boix i el Coll de Tanca, totes dues localitats al massís de l'Obac.

– *Juncus articulatus* (jonc articulat)

L'he descobert a la Canal del Séc, al massís de Sant Llorenç del Munt.

– *Poa angustifolia* (poa de fulla estreta)

L'he vista al Canal del Mal Pas de Can Pobla, a l'Obaga del Marquet i a la Mata. Constitueix una novetat florística.

– *Bromus ramosus* (bromus ramós)

He descobert aquesta interessant gramínia a la Barata.

– *Polypogon monspeliensis* (pelosa)

Tinc anotada de molts llocs la pelosa, herba que no havia estat citada anteriorment de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

– *Oryzopsis coerulescens* (ripoll blavís)

Destacable troballa florística al massís de Sant Llorenç del Munt, feta als indrets següents: Canal del Mal Pas, Camí de la Font Soleia i Balmes d'en Carner.

– *Ampelodesmos mauritanica* (càrritx)

L'he descobert al massís de l'Obac, concretament al Puig Andreu, entre aquest i el Puig Bo, i al Collet Roig. És una troballa remarcable des del punt de vista biogeogràfic.

– *Eragrostis cilianensis* (eragrostis major)

Cap espècie d'aquest gènere no havia estat citada abans de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Aquesta, en concret, l'he trobada a la Mata.

– *Eragrostis minor* (eragrostis petit)

Vaig trobar aquesta gramínia a les Pedritxes, en un camp de conreu davant les instal·lacions esportives.

– *Eragrostis barrelieri* (eragrostis mediterrani)

Aquesta altra espècie d'eragrostis la vaig descobrir al Turó de l'Espluga i a la Font de l'Àlber, i, com les anteriors, tampoc no havia estat esmentada de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

– *Eleusine tristachya* (eleusine)

Planta oriünda d'Amèrica del Sud i naturalitzada a Catalunya des de fa dos o tres segles. L'he descoberta a la Coma d'en Vila, al Turó de l'Espluga i Can Solà del Racó. És nova per a la flora de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

– *Digitaria sanguinalis* (forcadella)

No havia estat esmentada anteriorment a Sant Llorenç

del Munt i l'Obac, tot i que ha de ser comuna a la zona baixa. L'he trobada a la Font de l'Àlber.

– *Arum italicum* (sarriassa)

Planta poc citada a Sant Llorenç del Munt i l'Obac. N'hi ha una magnífica població a les Arenes, a la riba del Ripoll.

– *Typha domingensis* (boga de fulla estreta)

Una altra novetat per a la flora de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'he trobada a la riera de Nespres.

Bibliografia

Hernández, A.M. (1993). *Estudi florístic de Sant Llorenç del Munt i l'Obac*. Barcelona.